FRIDERICI HOFFMANNI, D.
Medici Electoral. Brandenb.
de

AFFECTU CATALEPTICO RARISSIMO,

Diſſertatio Epiſtolaris,
ad
Excellentisſimum Medicum,
DOMINUM
GEORGIUM WOLFFGANGUM
WEDELIUM, D.
Conſiliarium, Archiatrum Saxonicum,
& Profesſorem Jenenſem famigeratisſimum.

FRANCOFURTI AD MOENUM
EX OFFICINA GROSSIANA
Anno M DC XCII.

†

Cicero de Offic.

Nullus pudor eſt, ad meliora tranſire.

H. Grotius de Jure bell. & pac. L. II. c. XI. §. 3.

Habet animus humanus non tantum naturalem potentiam, ſed & jus mutandi conſilium multo magis ſententiam.

Plin. Ep. 20. L. 7.

Nulli patientius reprehenduntur, qvam qvi maxime laudari merentur.

Excellentisſime Domine, Fautor honoratisſime.

NOta eſt Meduſæ fabula: qvâ narratur, fuisſe illam mulierem formoſisſimum, ita, ut qvi ejus pulchritudinem attente contemplarentur extra ſe qvaſi raperentur, & ab omnium ſenſuum functionibus abſtraherentur, fixiqve & immobiles ac qvaſi lapides redderentur; hinc finxerunt Poetæ, ex capitis ejus intuitu ſpectatores in lapides converſos fuisſe. Decantata hæc fabula multum lucis fœnerat affectui cataleptico, illiusqve cauſam aliqvo modo declarare poteſt. Qvandoqvidem obſervationes teſtantur, â ſola & nimia intentione animi, ac profundis & fixis mentis cogitationibus illum proficiſci. Cumqve prodigioſus hic affectus non ita pridem hîc locorum perſonã ſeqvioris ſexus infeſtabat ſtipatus ſtupenda inſolitorum Phœnomenorum catervâ, variæ inter naturæ conſultos mo-

vebantur diſceptationes variaqve enaſcebantur judicia; Utpote quidam extraordinarium hunc naturæ effectum ad morbum referebant, alii Divinum ſupernaturalem affectum credebant; cœteri in contrarium, prout fieri contingit, ruentes, pathemata hæc ceu diabolicas illuſiones, phantaſiæ perverſæ fœtus vel malitioſas oſtentationes ac ſimulationes nimis ſiniſtre culpabant ac damnabant; Ratum itaq; ac conſultum duxi accenſus amore veritatis, qvam unice omnium ratione prædìti maximè Chriſtiani appetere debent, non ſolum hiſtoriam ſeriemqve dicti affectus ac concurrentium ſymptomatum, verum etiam omnium circumſtantiarum momentum curatius introſpicere ac perpendere. Cumq; omnia â me benè imo clarisſimè perſpecta fuerint, non dubitavi, rem prout eſt apertius & candide exponere, ac medicâ lance rigoroſius paulò examinare, ſpe ſubnixus certiſſimâ, fore, ut diſcuſſis errorum tenebris illi qvi extraordinaria hæc pathemata nimis evehere voluerunt, opinionem conceptam deponant ac exuant, & vice verſa illi qvi totum negotium Diabolo vel malitiæ acceptum referunt, mitius Chriſtianorum more judicium ferant. Cum autem omnia qvæ veritatis conſenſum merentur ita debent eſſe comparata, ut perſpicuitate fulgeant clariſſima, deinde ut ex veriſſimis ac certiſſimis ac demonſtrativis principiis rite ſint elicita, & deniq; ut facilem conſenſum & comprobationis calculum apud illos inveniant, qvi in hac ſcientia verſatiſſimi ſunt: hiſce ego permotus, exactiſſimi tui, qvo polles, VIR ſupra omnem laudém poſite, judicii cenſuræ ac terſiori limæ Tuæ hoc qvicqvid eſt monogrammi laboris ſubjicere volui

volui, eâ, qva, convenit prolixa mentis veneratione efflagitans, velis Vir Excellentiſſime, hæc omnia pro tuâ ſumma prudentia probè penſitare ac examinare, & utrum in judicando veritatem aſſecutus fuerim, vel an in qvibusdam â dextra ac regia veri via declinaverim, me humaniſſime edocere, qvo uti nihil gratius mihi accidere poterit, ſic ut omni officiorum genere id demereri valeam, enixe allaborabo.

E re autem fore judico, breviſſimis ipſam affectus hiſtoriam prætexere ac recenſere, non omiſſis notabilioribus circumſtantiis, qvo eò felicius in judicio ferendo progredi poſſimus. Hiſtoria hæc eſt:

Perſona ſeqvioris ſexus vix excedens annum vigeſimum qvartum, conditionis vilioris, rudioris minusqve exculti ingenii, aliqvando in templo tempore brumali attentius hauriens Sacrum Verbum de verâ contritione ac intimiore cordis inverſione, de peccatorum abominanda ac deteſtanda coram DEO juſtiſſimo indole ſummo mentis angore afficiebatur; inqve dies & horas meditationibus iſtis anxiis ſacris macerata mœſtisſimo ſemper incedebat vultu, elapſis qvatuordecim, ni fallor, diebus accidit, ipſam audita in templo concione, omni penitus ſenſu ac motu privari; dum inſtar imobilis ſtatuæ oculis apertis & cœlo affixis poſt finitum cultum divinum in templo reperitur, omnem excitationem eludens; Poſt horæ ferme ſpatium ſua ſponte emisſis aliqvot ſuſpiriis ad ſe rediit, ſenſumqve ac motum recepit.

Examinata reſpondebat, ſe nihil ſensiſſe vel audiſſe, bene ſe habere, & qvaſi altisſimo ſomno ſepul-

tam jucundisſimas habuiſſe ſpeculationes ac contemplationes ſui SALVATORIS. Hunc acceſſum plus centum vicibus intra qvadraginta dierum ſpatiũ perſona experta eſt, interdum mitiorem & breviorem, interdum longiorem & graviorem, ſemper tamen talem, ut omnis tentata excitatio per fortiſſimos volatiles ſpiritus oculis ac naribus admotos, per frictiones, punctiones, fruſtranea ac eluſa fuerit. Ipſo in paroxyſmo pulſus naturali fuit ſimilis, & reſpiratio ſalva ac integra, præter qvod circa declinationem non nunqvam fortiſſimas thoracis ac abdominis concusſiones ac elevationes cum palpitante cordis motu habuerit, qvæ tamen ſimul ac ſenſus ac motus rediit, ſtatim exſpirarunt, ægra de nullo dolore vel moleſtia amplius conqverente: vires etiam poſt paroxiſmum ita ſœpisſimè conſtabant, ut conſveta ſua munia ſubire potuerit, totum corpus calore ac colore naturali erat perfuſum, excreta omnia bene ſe habebant, nec menſes officii ſui oblivifcebantur; cum tamen per qvatuordecim fermè dies omni ferè cibo ac potu abſtinuerit: qvotiescunqve enim exorata aliqvid accipiebat, ſumma præcordiorũ anxietate cum metu ſuffocationis conjuncta ipſa infeſtabatur, ſomni erat parcisſimi: Et qvod maxime erat notatu dignum, paroxyſmi hi fere ſemper invadebant poſt auditam Pſalmodiam, poſt prolata verba ex Divino codice potisſimum, qvæ ardentisſimum Chriſti amorem exprimebant. Huic affectui qvæſitum fuit remedium, verum omnia in casſum tentata fuerunt alias generoſisſima, nec ſangvinis alterationes detractiones, topica, aliaqve excitantia qvicqvam

qvam profuere: donec ipſa affectus ſenſim atq; ſenſim mitior factus tandem expiraverit.

Hiſce jam ad dignoſcendum affectum neceſſariis prælibatis citra magnam difficultatem ad ipſius naturam & indolem explicandam & cauſas mirabilium phænomenorum reddendas deſcendere licebit.

Primo autem ſtatim intuitu patet, optimo jure affectum memoratum ad morbum referendum eſſe; Uti enim ſanum corpus illud dicimus, ubi omnium actionum tàm naturalium qvàm vitalium & animalium eſt integritas, intelligo: ubi motu ſenſu ac nutritione debitâ machina vitalis eſt inſtructa: Sic vice verſa morboſum illud corpus audit, ubi læſio & qvidem enormis eſt machinæ, ita ut organicæ ejus partes debito naturali ſuo deſtitutæ ſint officio ac munere. Sic noſtro in caſu ſenſus ac motus vitalis omnes relinqvit partes, motus qvi mentis imperio ſubjecti ſunt penitus ceſſant, ſenſus qvi hominē diſtinguunt â bruto ſunt inſenſiles, prævalidæ ac præternaturales adſunt pectoris & abdominis concusſiones, vigor actionum vitalium deſtructus, caput gravatum, appetitus extinctus eſt, &c. Et qvamvis hæc omnia ſaltim ad tempus fiant, certum tamen eſt, morboſi & p. n. qvid machinam pati.

Catalepſeos titulum meretur hic affectus, utpote omnia pathognomonica, eſſentialia, catalepſi propria, noſtro in caſu inveniuntur ſymptomata ac ſigna. Convenit namqve inter practicos qvi catalepticorum conſignarunt hiſtorias præcipua qvibus catalepſis dignoſci posſit, hæc eſſe ſigna, nimirum: qvod omni ſenſu ac motu deſtituantur partes in catalepſi, illæqve in illo

ſitu

ſitu ac poſiturâ, qvam habent, qvando affectus invadit, permaneant, imo inſtar marmorearum ſtatuarũ ſint *vid. Henr: ab Heer. obſ. 3.* deinde qvod nullæ ſenſationes ac perceptiones rerum externarum oculis licet apertis in mente fiant, & motus omnis mentis arbitrarii penitus ceſſent ac ſepulti jaceant; ex adverſo avtomatici qviqve citra animæ arbitriũ perficiuntur ſalvi perſiſtant, inqve vigore ſuo permaneant; Qvare catalepticorum pulſus & reſpiratio in ſtatu naturali exiſtit, parteſqꝫ corporis flecti & moveri poſſunt, hinc impulſi procedunt: deniqve qvod ſi pungantur vel ſecentur nihil ſentiant & in reſolutione acceſſus qvædam ſuſpiria emittant, & mira qvæ audiverint & viderint narrent, *v: Hippocrates l. 3. prorreht p. 66. & Sennertus in praxi p.* 596. Deniqve qvod ſub declinationem paroxiſmi prævalidæ elevationes pectoris & abdominis contingere ſoleant; *vid: Dolæus in Encyclopædia p. 6. Platerus in praxi & Sylvius in praxi.* Tandem qvod hic affectus certis periodis & ad certas prolatas voces invadere ſoleat. vid: *Anguſt. d. civit: Dei l. 14. c 24. Rondeletius de curand. morbis cap. 20. l. 1.* item qvod per plures annos durare poſſit levior catalepſeos ſpecies. vid. *Sylvius l. 11. prax. p.* 458. Si ad hæc trutinemus ac examinemus noſtrum caſum, certisſimè ex concurſu omnium ſignorum affectum catalepticum præſentem eſſe, concludendum erit.

Rarisſimam autem hanc dixi catalepſin, ſive reſpiciendo ad morbum ipſum, qvi rarisſime obſervatur & practicorum libris inſertus ſparſisſimè reperitur, ſive ad originem morbi, paroxiſmorum freqventiam, illorumqve productionem & eventum morbi minus exitioſum.

Uti

Uti autem in omni morbo principaliter affecta eſt qvædam pars corporis: ſic noſtro in caſu maxime patitur cerebrum ejusq́; præcipua pars, ubi cōmune omnium perceptionum ac impresſionum centrum, pariterq́; ubi cōcurſus ac diſpenſatorium ſpirituum ſic dictorum animalium eſt per nervos in omnes corporis partes; brevibus: eſt locus ubi ſecretius ac eminens animæ regimen ac imperium in corpus reconditur; ibi meritò hujus affectus ſedem reponimus. At vero determinare hunc locum aliqvam difficultatem parit. *Carteſius* pinealem glandulam in medio cerebri ſitam donavit hâc prærogativa ac eminentia: hanc autem ſententiam ſolidè exploſam & ex medicina relegatam à *Clarisſimo Domino Du Hamel in parte tertia Phyſices pag.* 618. *& à Cl. Nuckio in novisſime editâ adenographia* videbis; Qvanqvam vix aliqvid certi & inconcusſi in hac re ſtatuere poſſumus, maxime tamen apparet veroſimile juxta *Dn. Malebranche in libro primo de inqvirenda veritate p.* 46. mentem in illa cerebri parte, ex qvâ omnes nervorum noſtrorum fibræ principium ſuum ducunt, ſitam eſſe ibiqve conſtitui, ut ſingulas corporis noſtri partes foveat atqve tueatur, ac proinde omnes qvæ in illis fibris fiunt mutationes inibi percipiat. Qvare nos cum accuratioribus Anatomicorum corpus cerebri calloſum, ceu centrum ſic dictum ovale hâc dignitate gaudere, ibiqve mentis ſedem figi aſſerimus; Siqvidem annotantibus *Dn. Nieuſen in Neruographia l.* 1. *c. X. & Domino Bidlo in Anatomia* corpus calloſum medullares omnes fibrillæ ac tubuli arctius complicati, qvi ſpiritus animales vehunt, & ex

 qvibus

qvibus nervi originem ſuam petunt efformant ac conſtituunt. Hoc corpus calloſum qvoqve totam ventriculorum cameram format, utriusq; cerebri hemiſphæriis unitum eſt, & in hoc omnes medullares fibrillæ deſinunt.

In hoc itaqve ceu ſupremo tribunali omnes rerum externarum impresſiones beneficio ſenſoriorum externorum conveniunt, & â mente percipiuntur ac dijudicantur, & rurſum ex hoc ceu ſupremo loco regiminis pro arbitrio & nutu mentis ſpiritus animales ad omnes partes ſenſu ac motu animandas ac vigorandas determinantur, & per nervorum tubulos emittuntur.

Eqvidem mens ceu ſubſtantia immaterialis, indiviſibilis & ſpiritualis non bene loco includi poteſt, & terminis certis circumſcribi; Certisſimum tamen eſt in machinâ humanâ immortalem hanc ſubſtantiam (qvod omnem ſuperat admirationem) arctisſimum habere vinculum, commercium ac communicationem cum corpore beneficio ſpirituum animalium, qvi nil niſi corpuſcula ſunt valde ſolida, admodum exilia, ſummæ volatilitatis ac ſubtilitatis (hinc fluidisſima ac penetrantisſima) qvorum maſſa congregata fluidum qvoddam in nervorum tubulis conſtituit. Ab iſta unione ac communione dependet, qvod corpore præternaturaliter affecto mens qvoqve laboret, & contra corpus qvoqve patiatur prout variis mens agitatur motibus: hinc patet diſcrimen ingeniorum ac varietas morum, & qvomodo humores & temperamentum corporis in ipſam mentem agere posſit, &

rurſus

rurſus, qvomodo animæ paſſiones ac apprehenſiones afficiant corpus inq; illud agant.

Mutuum autem iſtud vinculum ac commercium mutuaqve officia, qvæ menti intercedunt cum corpore, in duobus potiſſimum conſiſtere videntur, nimirum: primò, qvod anima pro ſuo arbitrio ſpiritus animales in hos vel illos nervos & per hos in certa membra determinare poſſit: ſive juxta *Carteſium ep. 25. p. 1.* qvod cogitationes mentis certas ſeqvantur certæ ſpirituum animalium in corpus determinationes: Secundò qvod anima omnes motus ab objectis externis in nervis impreſſos & beneficio ſpirituum animalium ad ſenſorium commune (qvod nos in corpore cerebri calloſo ſtatuimus) translatos ibi percipiat, & qvidem determinate afficiatur, ſive juxta *Carteſium*, qvod certas corporis motiones certæ in anima mediantibus iisdem ſpiritibus cogitationes ſubſeqvantur.

Iſtud mentis cum corpore vinculum ſive illius in corpus imperium qvadantenus ſublatum, & deſtructum eſt noſtro in affectu, adeoqve omnes motus arbitrarii in corpus non ſolum ceſſant, ſed & nullæ rerum externarum ſenſationes in mente percipiuntur, & in hoc conſiſtit ipſa eſſentia ac ratio formalis noſtri affectus.

Deprehenduntur qvidem in corpore noſtro motus duplicis generis, vel voluntarii, vel involuntarii ſeu automatici, qvi citra animæ imperium etiam nobis inſciis perficiuntur: hinc qvoqve ſapientisſimus naturæ Parens duas officinas effinxit, cerebrum & cerebellum, inqve illius meditullio ſenſorium commune

& omnium actionum qvæ cum voluntate fiunt ſedem locavit; ab hoc autem involuntarios & automaticos machinæ motus derivare voluit; aſt noſtro in caſu cum illa ſaltim corporis calloſi pars qvæ in cerebro motibus voluntariis & ſenſui communi ceu omnium perceptionum centro præeſſe ac imperare ſatagit, afficiatur, hinc ratio fluit cur in recenſitis hiſtoriis pulſus naturali ſimilis reſpiratio integra ac illæſa ſit, porrò cur motus & ſitus membrorum ante invaſionem paroxyſmi imperatus ipſo paroxyſmo durante ſalvus ac illibatus maneat, cur oculi aperti, brachia extenſa relinqvantur, utpote qvi motus involuntarii ex cerebello profluunt & ſpiritibus animalibus ibi elaboratis & per nervos hiſce partibus infuſis debentur.

Qvomodo autem iſtud mentis in corpus imperium tollatur & ceſſatio omnium motuum arbitrariorum & ſenſationum in cerebro exſtinctio fiat, inqviſitione ac exploratione dignum eſt.

Qvando ſufficienti copiâ ſpirituum animalium, qvi ex ſpirituoſo ſubtilisſimo ſangvine per corticales cerebri glandulas in ſubjectos minutisſimos medullares canaliculos cribrantur ac filtrantur, centrum ovale ſeu corpus calloſum in qvod omnes medullares tubuli deſinunt, eſt inſtructum turgidum ac expanſum, animadvertimus, mentem pro nutu ſuo iſtos ſpiritus certos in nervos & per hos certas in partes derivare ac determinare poſſe; item motus externos impreſſos per nervos ad cerebrum & ſenſorium commune transferri ac facilè propagari poſſe: qvi ſtatus

ſi præ-

ſi præſens eſt,nos vigilare dicimur: è contra deficiente ſpirituũ animalium in nervorum ac fibrillarum cerebri tubulis copiâ, non ritè tubuli iſti inflantur ac expanduntur, ſed in ſemet blandè concidunt ac relaxantur, ut neqve recipi qveant conſvetæ impresſiones objectorum inſenſoriis, neqve proinde in cerebro percipi vel ſpirituum determinatio in parte fieri posſit. Talis ſtatus nobis dicitur ſomnus, qvi maximam analogiam & conſymboliſmum fovet cum noſtro affectu.

Ex hiſce clarisſimè patebit, imperium illud mentis in corpus noſtro in caſu aboleri propter impeditum ſpirituum animalium in partem medullarem calloſam influxum. Etenim ſpiritus animales ſunt qvaſi ipſius animæ vicarii & ipſum medium, cujus beneſicio mens agere poteſt in corpus, hoc itaqve medio deſtituta anima otioſa eſt mentisqve ac ſenſuum vires feriantur, inde conſtat, cur ſpiritibus animalibus â laboribus nimiis â continuis meditationibus exhauſtis ſomnus altus obrepere ſoleat, item cur nocte ingruente ſomnus ordinariò invadat; utpote tunc temporis ob deficientem Solem, qvi æthereis ſuis particulis vitales noſtri corporis fluores imbuere ac jugi motu exagitare ſolet, fermentatio ac ſpirituaſcentia ſangvinis & humorum notabiliter imminuitur.

Qvænam autem cauſæ ſint, qvæ ſpirituum animalium influxum iu corpus calloſum hoc in affectu ſuſpendant ac remorentur diſqvirendum venit. Practici hîc in diverſas abeunt ſententias. Noñulli fixatos concentratos ac minus mobiles hoc in morbo eſſe ſpirit9 aſſerunt. Verum non poſſum perſpicere,qvâ ratione ſpiritus ceu

 corpora

corpora tam ſubtilia ac penetrantisſima ita figi ac concentrari posſint, ut nullo modo animæ pro functionibus ſuis inſervire qveant, cumprimis qvoniam nullum conſtat medium cujus ope hæc fixatio ſaltim ad certum tempus & in cerebri certa parte inſtitui posſit, cum tamen cœteri ſpiritus motui involuntario inſervientes ſatis activi ac mobiles ſint.

Sylvius magnum praxeos lumen congelationem qvandam dictorum ſpirituum accuſat *v. praxis ejus lib. 2. p.* 474. perſuaſus experimento chymico, qvo ſpiritus urinæ volatilis confuſus cum ſpiritu vini rectificatisſimo in coagulum ſpisſius concreſcit; Cum autem juxta ipſius ſententiam ſpiritus animales eandem indolem ac naturam referant cum Spiritu Vini rectificato, qvippe qvi illos promtisſimè reparat, concludit, Spiritum volatilem urinoſum in corpore præternaturaliter genitum & ad cerebrum penetrantem talem coagulationem producere poſſe. Verum enim vero experimenti hujus chymici explicatio falſa eſt & hinc perverſa fit ejus applicatio. Siqvidem Spiritus vini rectificatus non coagulatur, ſed ſal volatile, qvod in ſpiritu urinæ (qvi nihil aliud eſt, qvam Sal volatile ſolutum in proprio ſuo phlegmate) continetur, affuſione ſpiritus vini rectificati præcipitatur: qvoniam hic promtisſimè imbibit particulas aqveas, & ſe aſſociat phlegmati, qvod in poris ſuis cuſtodit ſalinas volatiles atomos, qvæ non poſſunt non ex poris phlegmatis tunc dimitti & ſub forma flocculorum ad fundum ſecedere.

Porro falſisſimum eſt ſpiritus animales ejusdem

naturæ

naturæ eſſe cum ſpiritu vini: qvi in qvantitate aſſumtus ipſis torporem potiùs ac narcoſin inducit; Dicendum magis foret, ſpiritum urinoſum cum iſtis ſpiritibus inſignem alere affinitatem ac conſymboliſmum, qvippe qvo ad reſtituendum ipſorum vigorem nihil præſentius ac excellentius eſt. Deinde ſeqveretur, juxta hypotheſin Dn. Autoris ſalia volatilia oleoſa, qvæ tamen tàm in hoc morbo qvàm in aliis ſoporoſis affectibus miris proſeqvitur laudibus, majorem noxam afferre & magis infenſa eſſe ſpiritibus qvam proficua.

Qvænam igitur vera cauſa denegati ſpirituum animalium in partem medullæ calloſam influxus accuratiorem meretur diſqviſitionem.

Duplici autem modo id effici, nobis aſſerendum videtur, & qvidem vel obſtructione fibrillarum medullarium, ex qvibus ipſum corpus calloſum conſtat, vel ſpaſmodica qvaſi illarum conſtrictione ac contractione. Utroqve modo impeditur ac ſuſpenditur ſpirituum animalium influxus in fibras illas medullares, hinc anima miniſterio ſpirituum deſtituta inepta fit obeundis functionibus. Adeoqve hoc pacto facimus duplicem catalepſeos ſpeciem, unam gravisſimam ubi rigidisſima fiunt membra & pene ſemper ægri hâc correpti intereunt, alteram leviorem raro lethalem qvæ hujus loci eſt.

Qvod primam attinet, facile apparet nimium ac horrendum frigus ad productionem catalepſeos maxime aptum exiſtere, qvatenus poros totius corporis vi qvaſi conſtringit, & non leve ob id periculum nervis, illorumqve fluido exitium minatur: qvare

ab

ab horrido gelu hyeme aſperrima complures catalepticos factos fuiſſe, qvi rigidi vel eqvo inſidentes & habenas manibus tenentes inventi moxqve mortui ſunt, teſtes ſunt obſervationes, vid: *Foreſtus l. 10. obſ. 41. & Schenckius l. 1. obſ. 1.*

Vel obſtructio illa corporis calloſi exſurgere poteſt ex ſtagnatione & extravaſatione ſangvinis vel ſeri in ipſo cerebri meditullio, facile hinc liqvet, cur in anatomiâ eorum, qvi catalepſi perierunt majores capitis venæ craſſo concretoqve ſangvine refertæ deprehenſæ fuerunt, item cerebrum ſeroſa materia occupatum, vid. *Holl. l. 1. de morb. inter. & Schenckius l. 1. obſ. 2.* patet hinc qvoqve ratio, cur larga ſangvinis per nares effuſio qvandoqve â morbo cataleptico liberet, vid: *Aetius Tetrabibl. 2. Serm. 2. cap. 4.*

Porro ex hiſce qvoqve clarisſime conſtat, qvare conſvetas & ordinarias ſangvinis excretiones ſuppresſas nonnunqvam ſubſeqvatur catalepſis, vid. *Gabelchoverus in obſerv. & Fonſec. l. 2. conſult. 92.*

Porrò *Dodonæus obſ. med. 44. item Cardanus in admir. curat.* Catalepſin ex febribus intermittentibus, *Platerus l. 1. fol. 27.* ex vino generoſo, *Dolæus in Encyclopædia pag. 96.* ex ebrietate & ira natam fuiſſe obſervationibus affirmant; credibile autem eſt, ſangvinem nimium inteſtino ejus motu auctum in febribus vel â nimio vini potu majus affectaſſe ſpatium & venas in capite plus juſto diſtenſas aperuiſſe, ſicqve inſignem ſangvinis & lymphæ extravaſationem procuraſſe, qvæ obſtructioni & obſtipationi fibrillarum medullarium multum velificata fuit; Etenim notabile eſt, albam medullarem cerebri ſubſtan-

tiam

tiam cinerea duriorem porisq; anguſtioribus donatam eſſe, hinc nihil ſangvinis, qvem arteriæ glanduloſæ cerebri ſubſtantiæ affundunt, in albas medullæ fibrillas illabitur, ne impedimentum fiat influxus ſpirituum; patet hinc facilè ratio, cur ſerum vel ſangvis in cerebro vel cerebello extravaſatus qvam promptisſimè apoplexiam vel catalepſin inducere posſit. Qvod alteram ſpectat, qvæ contractioni qvaſi ſpaſmodicæ cerebri debetur, illa ad noſtrũ caſum pertinet, & longe levior ac mitior eſt, hinc etiam à qvibusdam medicis catalepſi diſtingvitur & ecſtaſis medica dicitur, qvoniam qvi hâc ſpecie corripiuntur, ut plurimum poſt finitum acceſſum rara ac mira qvæ audiverint vel viderint, narrant. Et hæc ſpecies minꝰ periculoſa & lethalis eſt, ſed certis intervallis ac periodis redire ſolet, & ut plurimũ debetur affectibus animi nimiis, vel fixis conceptibus & meditationibus mentis.

Enimverò nullam ob aliam rationem tàm ingens vis affectuũ v. g. triſtitiæ diuturni mœroris cõſternationis in corpus noſtrum eſt, qvam qvod hi affectus immediatè agant in illud centrum, ubi ſpirituum eſt congregatio, illud p. n. modo afficiendo maximè autem contrahendo, ſicqve ſpirituum in corporis partes influxum ex parte impediendo. Et hæc eſt ratio cur gravisſimi morbi imò ipſa mors ſubſeqvantur ſœpisſime iſtorum affectuum præpoſterum uſum: Contractione enim centri iſtius ovalis ſpirituum non ſolum in nervos influxus, ſed & circulatio ſangvinis qvadantenus ſiſtitur. Sic videmus, qvod in triſtitia & mœrore ſangvis parcior ê corde manet, ejusqve orificia conſtricta qvaſi maneant; hinc pulſus tardior eſt & minor, genæ pallent, pauciores

generantur ſpiritus, pectus contrahitur reſpiratio eſt debilis, partes extremæ ſangvine & ſpiritibus fraudatæ labaſcunt, vid. *Dn. VValdſchmid in inſt. p.* 61. Ex hiſce facile colligi ratio poteſt, cur ex repudio inopinato matrimonii & ex ingenti ægritudine animi catalepſis orta fuerit, annotante id ipſum *Tulpio l.* 1. *c.* 22. *& Rondeletio l.* 1. *c.* 20.

Præter affectus autem hos ad contractionem enormem ac inordinatam fibrarum corporis calloſi, ubi ſpirituum nobilisſimorum fit concurſus, multum qvoqve facere poteſt nimia animi intentio, vel fixa ejus ac profunda cogitatio ac meditatio, hinc melancholicis malum hoc familiare eſt. Qvemadmodum enim nobile ſpirituum centrum dilatatur cum ſolute absqve attentione vivimus, ut in lætitia: Sic rem qvando attentius rimamur, contrahitur, idqve in nobis ipſis experiri videmur, qvò enim attentiores ſumus, eò minùs objecta per ſenſus advertimus. Illius centri dilatationem *inqvit Dn. Herfelt in Tract. Philoſ. hominis p.* 183. ac contractionem qvam optimè declarare ac arguere videtur pupilla oculi, qvæ contrahitur, ubi qvid intente conamur intueri, & dilatatur ſi ſolutè oculi vagantur. Hinc non mirum eſt ex nimia animi intentione catalepſin productam fuiſſe apud *Zacutum Luſitanum L.* 1. *Hiſt.* 42. Ob eandem rationem ex nimiis ſtudiis hic affectus produci poteſt juxta obſervationem *Galeni Comm.* 2. *in prorert. Hippoc. cap.* 56. qvi ita ſcribit: qvidam ex noſtris condiſcipulis cum aſſiduo diſciplinarum ſtudio ſe fatigaret, malo hoc correptus eſt; jacebat veluti lignum prorſus inflexus, rigidusqꝫ atqꝫ extenſus, videbaturqve

oculis apertis nos ita intueri, ut ne conniveret qvidem: nihil tamen loqvebatur. Et tempore eodem, qvæ loqveremur audire ſe dixit, qvanqvam non evidentèr clareqve. Similem obſervationem commemorat qvoqve *Fernelius l. 5. c. 2. Pathologiæ.* nimirum, qvidam dùm literis & chartis ſedulo invigilavit, ità repentè obriguit, ut ſedens calamumqve digitis premens, oculis in libros defixis putaretur in eorum ſtudia incumbere, donec vocatus ac impulſus deprehenſus eſt omni ſenſu motuq; carere.

Qvod ſi itaqve intenta mentis cogitatio gravem hunc morbum excitare valet, qvidni etiam animus ſacris intentus ac ſumme devotus ac meditabundus in ipſo Dei amore ſimulq; conſternatus propter mala commiſſa ſimile qvid efficere poſſit, cuivis, qvi judicio pollet dijudicandum relinqvo. Etenim verbum Dei non inbellis & exanimis res eſt, ſed ingenti gaudet vi percellendi animum ac inſtar gladii eſt effato *Pauli ad Heb. 4to v. 12.* utrinqve incidentis ac pertingentis usqve ad diviſionem animæ ſimul ac ſpiritus compagumq; & medullarum. Nec deficiunt hâc in re exempla: Compertum eſt, ſcribit *Sennertus in prax. pag.* 598. viros qvosdam devotos meditationibus ſacris qvaſi ex ſe raptos, ut etiam oculis ac auribus apertis non viderent, non audirent, imò nec ſentirent; Sic qvoqve *Dn. Herfert. l. c. p.* 198. inqvit, multi cogitationibus cœleſtibus & divinis tam profunde fuerunt immerſi, ut mens qvaſi cum corpore brutali nullum commercium viſum fuerit ampliùs habuiſſe. Extat qvoqve hanc in rem inſignis locus apud ſummum Theologum *Dn. Geierum in præf. Tractat.*

Liebe GOttes und des Nechſten/ qvem latine ſic reddo: Homo, dum intentus eſt in Deum ejus animus delinitus Dei amore jucundisſima qviete fruitur: ebrius qvaſi eſt hoc amore, ut habeatur â mundo pro fatuo, ut *Micchal* exſultantem *Davidem* habuit: 1. *Sam*.2.12. qvin imo mens lætitiâ ſummè abundans qvaſi extra ſe rapitur nec ſibi conſcia eſt, & qvaſi ſimilis tunc eſt homini presbytero de qvo agit *Auguſtinus l*.14.*c*.24. *de civitate Dei*, qvi ad imitatas cujusdam hominis lamentantis voces ita ſe auferebat â ſenſibus, & jacebat ſimillimus mortuo, ut non ſolum vellicantes atqve pungentes minimè ſentiret, ſed etiam igne aliqvando ureretur admoto ſine ullo doloris ſenſu niſi poſtmodum & vulnere.

Trahendum qvoqve hùc ipſum morbum Danielis exiſtimo, qvi juxta *Dn. Geierum in comm. ad Danielem p* 789. *& Gregorium l*.4 *Mor*.*c*.30. non niſi ex naturâ depromtam habet cauſam; Siqvidem nobiliores ſpiritus ad profundas rerum cœleſtium contemplationes convocati deſtituunt reliqvum corpus, hinc juxta prædictum *Dn. Geierum l*.c. Danieli adempta nervis vis omnis regendi membra fuit, imò ſenſus tàm interni qvàm externi adeò fuerunt inhibiti, ut nec rectè videre, nec audire nec ingenii vigore conſveto uti potuerit.

Spectat hûc inſigne monitum *piisſimi Bonæ viæ comp. ad cœlum c*. 7. §. 3. *dum ita inqvit:* In introverſione hâc & praxi aſpirationum, ſicut & in reliqvis exercitiis vulgatum illud attendere qvis debet; ne qvid nimis, ne videlicet ultra vires abſumantur, ita ut caput gravetur ex nimiâ attentione vel intenſione affectus.

Veroſimile itaqve videtur mentem plus juſto infixam ac immerſam alicui rei maximam facultatem habere

bere non ſolum ſpiritus animales imminuendi, verum etiam iſtorũ circulationẽ penitus ad tempus qvoddam ſiſtendi propter validam cerebri conſtrictionem. Et inde facilè liqvet, qvare fixæ mentis inhæſiones in aliqvam rem, lucubrationes præpoſteræ & ſtudia intempeſtiva corpus tam valde debilitent, & ſpirituum generationem ac productionem imminuant.

Hiſce jam prædictis & ſufficienti demonſtratione ut puto elucidatis ſi caſum noſtrum applicemus præſentem, nullum dubium occurrit, qvin apertè confiteamur, affectum hunc rarisſimum & ſtupendum ortum fuiſſe non niſi ex anxia mentis triſtitia ac conſternatione propter commiſſorum peccatorum multitudinem, vel etiam nimis intenta meditatione rerum divinarum, ita tamen, ut mediante cauſa naturali, qvam in ſuperioribus ſufficientèr expoſuimus, omnia Phænomena ac Symptomata enata fuerint. Horum rationem ac productionis modum ut ex præfatis cauſis rite ac clarius explicemus ac deducamus, ſimulqve, qvæ ad hujus affectus generationem multum contribuerunt, remotiores cauſas probè conſideremus ſicq́ explicatiorem noſtrum præſentem affectum reddamus, inſtituti utilisſimi fore judico.

Qvod ſi itaqve percurrimus noſtram hiſtoriam, primò ſe offert ſexus fœmineus; Fœminas ſemper magis affectu cataleptico tali ſeu ecſtaſi medicâ correptas viris fuiſſe, teſtantur obſervationes. v. *Borellus c.* 11. *hiſt.* 54. *Marcus Marci in Philoſ. reſt. p.* 397. Complures enim debilitate qvadam cerebri laborant: qvæ potisſimum conſiſtit in duobus, primo qvod fœminæ præ maribus fibras

 cer-

cerebri poſſideant longè teneriores ac molliores (ob qvam mollitiem *Lactantio* videtur dici mulier immutata & detracta litera qvaſi mollier) hinc ad impreſſiones fortiores recipiendas, ad paſſiones animi & morbos ex phantaſia fortiori ac perversâ enatos admodũ ſunt proclives; Deinde qvod illarum ſpiritus ad qvemvis motum admodum prompti ac faciles ſint; hinc fit, ut facilè anomolos ac inordinatos motus conficiant, & ataxiam concipiant, qvod maximè elucet ex affectu hyſterico & morbis aliis ſpaſmodicis, qvibus fœminæ apprimè ſunt expoſitæ.

Ingenii rudioris incultiq; fuit noſtra perſona) qvando pori cerebri non reſpondent ideis vel nulla adeſt in ipſis diſpoſitio facilè illas recipiendi, obnituntur primò ipſæ fibrillæ, deniq; qvo fortior eſt impreſſio, eò majorẽ patiuntur vim, ſicq; ſpiritus in intenſiorem ac inordinatum motum facilè incitari poſſunt.

Tempore brumali) notisſimnm eſt in medicinâ, nihil magis infenſum eſſe nervis & ad morborum ſpasmodicorum productionem facere, qvam horridum frigus ac rigidum cœlum: hinc veroſimile eſt hyemale tempus etiam ad productionem hujus affectus ſymbolum qvoddam contuliſſe, ita ut cerebri fibrillæ frigore ad concipiendam ſpaſmodicam conductionem aptiores redditæ fuerint, præprimis uti ſupra expoſuimus, qvoniam à ſolo horrendo frigore hic affectus produci poteſt.

Audita in templo concione) Magnam in mentem vim habent, autore *Tullio* voces, qvibus & excitamur & incendimur & lenimur & langveſcimus & ad hilaritatem

tem & ad triſtitiam ſœpe deducimur. Hinc ſcribit celeberrimus *Morhofius diſſertat. de paradoxis ſenſuum.* Mirabile præ cæteris eſt, qvod tamen vulgatisſimum, poſſe ex auditu verborum ac orationis elaboratæ homines duci & qvaſi extra ſe rapi. Multò itaqve magis ex auditu verbi Divini, cujus magna in affectus ac animam noſtrã vis ac impetus eſt;

Inſtar immobilis ſtatuæ oculis apertis) Argunt Phænomena hæc non omnem ſpirituum animalium in corpus influxum ceſſare, ſed hos qvi ex cerebello profluunt ſpiritus liberè tranſire ad partes, hinc corporis ſitus non mutatur, qvia imperium mentis ablatũ eſt, & nulla eſt cauſa, inqvit *Dn. Craan in praxi reform. p.70.* cur ſpiritus ad alios muſculos determinentur, qvam ad illos, in qvos movebantur, dum æger vigilaret, niſi â cauſa externa aliò impellerentur, & cum qvis talem ægrum protrudit procedit â motu impreſſo ad paucos paſſus idq; automaticè.

Sua ſponte ad ſe rediit) ceſſante nimirum ſpaſmodica illa contractione corporis calloſi ſeu centri ovalis, qvo factum fuit, ut reſtituto ſpirituum animalium influxu mens ſuas operationes, qvæ potisſimum in perceptione impresſionum, & determinatione ſpirituum conſiſtunt, exerere potuerit.

Suſpiriis aliqvot emisſis) Hæc fiunt, qvando ſangvis in pulmonibus aliqvatenus reſtagnans magna exſpiratione propellitur.

Se nihil ſenſiſſe vel audiviſſe) qvoniam ob denegatum ſpirituum animalium in corpus calloſum influxum mentis cum corpore commercium ac communicatio

ad

ad aliqvod tempus ſiſtitur ac ſuſpenditur. vide de hac re plura in ſuperioribus,

Delectatam fuiſſe jucundisſimis viſionibus) hoc phęnomenon ad ſingularem nos invitat meditationem: Omnes fere ecſtatici & cataleptici finito paroxiſmo teſtibus obſervationibus, aut mira narrant gaudia aut phantaſmata tragica & viſiones Divinas, conſortium angelorum, nonnulli etiam futura contingentia prædicere conantur. Cui cauſæ hæc adſcribenda ſint in diverſas ſecedunt Philoſophi ſententias. Illis qvi Diabolo vel Deo hæc ſtatim attribuunt, non adſtipulari poſſum. Facultatem futura contingentia prædicendi melancholicis pariter ac maniacis ineſſe ſcribit *Huartus in Scrutin. ingeniorum c.* 3. Qvo ſpectat etiam inſignis locus apud *Platonem in Timæum p.* 543. Ubi divinandi vim, *ait*, qvod Deus dementiæ humanæ dederit illud argumento eſſe poteſt, qvod nemo dum ſanæ mentis eſt, Divinum & verum vaticinium ullum aſſeqvitur, ſed cum vel ſomno vis prudentiæ præpedita eſt, vel divino aliqvo raptu è ſuo ſtatu dimota, fieri divinatio ſolet. Hiſce autem contradicit *El. Henr. Henckelius in ordine & method. cognoſcendi & curandi Energumenos p.* 137. Alii animam vim propriam habere divinandi aſſerunt. Sic illuſtris *Verulamius in Tr. augm. ſcient. p.* 118. *ſcribit*: Anima in ſe reducta atq; collecta nec in corporis organa diffuſa habet ex vi propriæ eſſentiæ ſuæ aliqvam prænotionem rerum futurarum, illa vero, inqvit, optime cernitur in ſomnis, ecſtaſibus confiniis mortis, rarius inter vigilandum aut cum corpus ſanum eſt vel vegetum. Hujusmodi vero ſtatus animi procuratur facile aut adjuvatur ex abſtinentiis atq; illis

rebus

rebus, qvæ animum à muneribus corporis exercendis maxime ſevocant, ut ſuæ naturæ absq; impeditionibus exteriorum gaudere poſſit. Qvadrant huc qvoq; verba *Ciceronis* qvæ exſtant *L. 1. de Divin.* dum ſomno inqvit ſevocatus animus â ſocietate & contagione corporis eſt, meminit præteritorum, præſentia cernit, futura prævidet; jacet enim corpus dormientis ut mortui, viget autem & vivit animus. Nonnulli, ut *Borellus c. 11. obſ.* 54. judicant: animam in ecſtaſi qvodammodo â corporeis impedimentis ſeparatam aliqvid ſcientiæ qvam poſt mortem habitura eſt, acqvirere: dum mentionem injicit mulieris ecſtaticæ, qvæ peregrinis linqvis loqvuta fuerit. Nos in hâc arduâ re judicium noſtrum ſuſpendimus.

Qvod viſiones autem attinet, optime illarum ratio explicari ac deduci poteſt ex ipsâ naturâ inſomniorum. Qvandoqvidem uti in ſomno, qvando centrum ovale ſpiritib9 animalibus deſtitutum eſt, ſicqve mentis imperium in corpus qvodammodo ceſſat, anima non eſt otioſa, ſed paucorum ſpirituum reſtilium beneficio veſtigia olim per ſenſus perceptarum rerum relegit, ſicq; confuſas aſt ſimiles in mente excitat cogitationes, qvæ dicuntur inſomnia, qvæ ut plurimum cogitationibus priſtinis vigilantium debentur; hinc *Tulli9 in l. 6. de Repl.* ſcribit: *Fit vere, ut cogitationes ſermonesqve noſtri pariant aliqvid in ſomno tale, qvale de Homero ſcribit Ennius, de qvo videlicet ſæpiſſimè vigilans ſolebat cogitare & loqvi;*

Eodem modo in noſtro affectu, qvi maximam habet affinitatem ac inſignem conſymbolisſimum cum ipſo ſomno, ex ipſis fixioribus ac profundis cogitationib9 cerebro impresſis mens varias colligit ſibi imagines, qvæ

ita ipſam afficere poſſunt, ut affectu hoc correptus firmiter ſibi perſvadeat, ſe aliqvid videre, non aliter ac in ſomno contingere ſolet. Uti autem porro in ſomno confuſis iſtis comœdiis qvas anima ſibi relicta & à directorio rationis otioſa cum illis imaginibus inſtituit, Divinam influentiam accedere poſſe, qvæ ad magis ſeriam faciem illas componere posſit, ad rerum proximè contingentium præſcitum vel ad alias fructuoſas admonitiones inſervientes nunqvam á Theologis vel Philoſophis negatum eſt: ſic in noſtro affectu idem contingere poſſe nullum dubium exiſtit. Maximè enim mens juxta *Dn. Vosſium in Theol. gentil. p.* 900. in ſomno multo magis itaq; in noſtro affectu, idonea eſt ad recipienda cœleſtia, qvia tunc vacua & immunis â qvibusvis terrenis eſt, qvinimo mens ipſo momento, qvo â corpore ſenſationes debiles recipit, eò magis uniri Deo poteſt. Et proinde fateor unionem noſtrâm cum Deo eò magis imminui ac debilitari, qvò magis unio noſtra cum ſenſibilibus augetur & corroboratur, ſed tamen unio illa penitus deſtrui neqvit, qvin toti prius deſtruamur; Notabilis eſt hiſtoria, qvam refert *Dn. D. Hannemann in Ephem. curioſ. D. II. obſ.* 76. Puella filia cujusdam lanionis Buxtehudæ vehementi morbo decumbens incidit in ejusmodi ſymptoma, ut jacuerit per integrum triduũ mortuæ ſimillima, ut nihil qvoqve vitale ineſſe videretur, præter qvod calere adhuc videretur. Exacto triduo excitata & ad ſe reverſa ſuccenſuit, qvod non in eodem ſtatu reliqviſſent, ineffabilia eſſe gaudia, qvæ interea temporis proceſſiſſent.

Verum circa has viſiones ac revelationes in ecſtaſi medicâ inſomniaqve probè tenendum eſſe exiſtimo, ut

illa

illa maximè diſcernantur ſecundum cauſas, ex qvibus proveniunt, deindè ne illis major dignitas prærogativa concedatur, qvàm merentur, adeoq; cautisſimi & maximè circunſpecti debemus eſſe in illis interpretãdis & applicandis: & qvamvis non negandum ſit, Deum ex merâ gratiâ extraordinario qvodam modo ſingulariter in piorum ſomnis influere posſe, ad anxios illos & attritos vel erigendos vel præmonendos, non tamen, cum particularem uſum habeant ac finẽ, inſomnia talia ultro extendẽda ſunt, nec comparanda cum verbo Divino claro nobis revelato, utpote qvę huic lõgè inferiora ſunt multis obſcuritatibus involuta & phantaſiæ permixtæ involucris veſtita, & qvæ ſecundum ſt[illegible]eram ac lydium lapidem verbi Divini potius ponderanda ac æſtimanda ſunt.

Interdum mitiorem interdum graviorem paroxyſmum perſona experta eſt) Prout nimirum ſpaſmodica cerebri conſtrictio intenſior fuit.

Omnis tentata excitatio per fortisſimos volatiles ſpiritus eluſa fuit) Qvoniam omnes factæ externæ impresſiones neq; transferri ad ſenſorium comune neq; translatæ ibi percipi potuerunt, propter centrum illud cerebri ubi omnes impresſiones concurrere debent, deſtitutum ſpiritibus animalibus ceu animæ vicariis ſenſuum omnium motuumq; machinæ parentibus.

In paroxyſmo pulſus naturali fuit ſimilis & reſpiratio integra.) Ob vias cerebelli patentiores per qvas liberè tranſierunt ſpiritus ad muſculos cordis & pectoris, vid. ſuperiora.

Fortisſimas thoracis ac abdomicis concusſiones ac elevationes experta fuit) qvod phænomenon palam facit ſpaſmodicos ac inordinatos ſpirituum animalium noſtro

 in caſu

in caſu motus: fiunt autem qvoniam ob influxum ſpirituum in fibrillas conſtrictas vel abſtructas cerebri medullares denegatum illi maximo impetu ac elaſticitate ruunt ac prorumpunt in patentes cerebelli fibrillas, ibiq; exorbitantes motus pariunt, ac pectus attollunt, & abdominis muſculos inflant.

Ægra de nullo dolore conqveritur) qvoniam nullæ irregulares rigidæ acutæ particulæ qvæ membranas ac fibrillas nerveas nimium vellicare ac lancinare ſolent, in humoribus vel ſangvine hujus perſonæ continentur.

Cibo & potu abſtinuit penè per qvatuordecim dies)

Similes hiſtorias ubi ecſtaticæ per plures menſes nullo cibo vel potu uſæ fuerit vid. *in M. Marci phil. reſtit p.* 397. Ad efficiendum appetitum & promovendam reſolutionem ciborum in ventriculo potiſſimum deſideratur & reqviritur fermentum ſeu menſtruũ ſalivale ex glanduloſa ventriculi ſubſtantia propullulans ſatis activũ ac turgidum ſpiritibus animalibus, qvi magna in copia per nervos paris vagi inibi affunduntur; qvapropter diſſipatis & im̃inutis ſpiritibus in corpore vel per morbum, vel per nimias ſangvinis & humorum excretiones, vel per narcotica, qvæ illorum motum ſuffiaminare ſolent, vel per nimios & inimicos affectus, lucubrationes, &c. deſtruitur qvoq; & exſtinguitur appetitus & ipſa digeſtio ventriculi, qvæ maximã partẽ debetur influxui ſpirituum, ceu corporum maximè activorum ac mobiliſſimorum cõpagẽ ciborum reſerantiũ. Et hinc patet ratio, cur nimirũ in noſtro caſu, ſpiritibus animalibus admodum imbecillibus exiſtentibus propter ſpaſmodicos iſtos motus ac nimiam & ſeriã animi intentionẽ appetitus penitus vacillet ac emortuus ſit. Accedit, qvod qvò diutius abſtinemus â cibo, eò magis perire appetitum propter ſpiri-

tuum

tuum defectum videmus; Elegans hinc eſt hiſtoria, qva *Dn. Diemerbrockius in ſua anat. p. 38.* teſtatur de ſe ipſo, poſtqvam cum ſociis jejunaſſet ad ſeſqvidiem ſe non amplius famem ſenſiſſe ad tertium usq; diem, ſed ſaltim corporis debilitationem.

Somni erat parciſſimi) Notum eſt ad ſomnum reqviri cerebrum temperatum, placidisſimum ſpirituum motum & ſerum dulce roſcidum, cum autem omnia hæc in noſtrâ perſonâ deficiant, non mirum ipſam deſtitui placido ac ſufficiente ſomno.

Paroxyſmi ſemper invadebant poſt auditam pſalmodiã, poſt prolata verba ex divino codice maximè, qvæ ardentisſimum Chriſti amorem exprimebant) Sonorũ ac verborum magnam eſſe in noſtrũ corpus efficaciam ſpirituum animalium motũ varie determinandi loqvuntur medicorum obſervationes. De iis qvi à tarãtulâ punguntur, qvod muſicâ curentur, res notiſſima eſt. Campanæ ſonitu vel voce canorâ loqventis aut canentis animi deliqvium paſſam puellam nobilẽ, teſtatur *Henr: ab Heer obſ. Spadan. ultima.* Tonitru audito laxabatur alv9 ac crebro vomebat fœmina nobilis v. *acta Anglicana p. 550.* Et qvemadmodũ in noſtro caſu ex auditu verbi Divini percellentis valde mentẽ ortus eſt affectus & ſpaſmodicus ſpirituum in parte qvadã cerebri motus: ſic non mirũ videtur, repetito verbo Divino Spiritus ad eosdem extraordinarios jam conſvetos motus ſubeundos ſpecifice determinari. Nec deficiunt ſimiles obſervationes. Sic teſtante *VViero de præſtig. Dæmonum l. V. c. XXXV.* puella nupta cuidam viro, qvem parum amabat, ex ægritudine animi catalepſi correpta fuit. Qvam ob cauſam in parentum ædes rediit, in qvibus tamdiu à malo illæſa permanebat, qvàm mariti oblivio duraret: recrudeſcebat vero, qvum

 de ma-

de marito cogitaret, vel illius mentionem audiret: aut etiam qvãdo ad illam inſciã maritus forte veniret, prius-qvã eam vel videret vel audirèt. Referẽdus hîc eſt qvoq; locus Auguſtini ſupra citatus de qvodam presbytero, qvi ad prolatas voces lamentantis catalepticus factus fuit.

Nullum auxilium à medicamentis experta eſt) Nullæ hîc ſangvinis detractiones, purgationes ſtomachica vel cephalica vulgaria aliqvid opis adferre potuerunt.

Ex hiſce jam ſufficienter deductis ac cauſis & ſymptomatibus mirandi affectus noſtri enucleatis ac explicatis luce meridiana clarius elucere arbitror, non alium eſſe hunc affectum niſi catalepticum ex validiori cerebri cõſtrictione enatum, cui anſam ac occaſionem præbuerunt animi qvædam pathemata pia tamen & qvæ ſingulari Divinæ gratiæ influxu non carere videntur. In errore itaq; fuerunt illi, qvi hæc omnia pro ſupernaturalibus ac Divinis mentis abſorbtionibus, ecſtaſib9 habuerunt ac venditarunt. Eqvidem non inficiandum eſt, hunc affictum magnam habere convenientiam atq; affinitatem cum ecſtaſi ſupernaturali divinâ, in qvâ ſanctis viris olim Divinum Numen verba ſua impreſſit ac revelavit, ſi conſideremus, nunqvam fere hanc factam fuiſſe ſine magnâ virium proſtratione, motus ac ſenſuum abalienatione & qvâdam morboſâ corporis diſpoſitione, ſed fere ſemper cum ceſſatione imperii, qvod anima habet in corpus; attamen multum inter ſe differunt ratione cauſarum, utpote in Divina ſanctorum ecſtaſi ipſa Divina majeſtatica præſentia fulgentisſimis ſui ſplendors radiis (qvas minuta humanarum Mentium lux ferre non potuit,) totam animã occupavit & penetravit, ut hinc corporis functionibus non rite amplius præeſſe potuerit. Qvare ſummo [illegible] ter-

terrore ac pavore concuſſi exanimes qvaſi acuerunt ſancti illi ecſtatici; In noſtro autem affectu præſentes ſunt cauſæ naturales qvæ in corpus ordinario modo influere ac agere aptæ ſunt, mm: animi pathemata vel nimiæ animi intentiones in ſacra, qvo reſpectu licet remoté Divinæ gratiæ influxus etiã hoc loco non excludendus eſt. Videlicet in ecſtaſii theologicâ ipſe Deus immediatè præſens eſt, ſecus in medicâ. Illam optime explicat *Chryſoſtomus Homil. 22. in act.* qvod ſit πνευματικὴ θεωρία ſeu ſpiritualis contemplatio Dei. Adeoq; hæc non confundenda ſunt.

Exempla ej9modi ſupernaturalis Divinæ ecſtaſeos vide in ſacro codice. v. gr. *Ez. c. 8. v. 3. Act. X. 10. 2. Cor. 12. v. 2. 3. 4. &c.* Cum autem ſupernaturales conſtituto jam eccleſiæ canone juxta plurimorum Theologorum placitum dudum defecerint, hinc ſi forte pio ac devoto analogi qvid contigerit, bene illud librandum & prudenter tractandum eſt, qvod periculi poteſt eſſe plenisſimum, neq; ſtatim ſummi boni fruitio vel perfectio Chriſtiana in eo reponenda eſt.

Verum cum hic affectus morbus ſit, reſtat jam ut meditemur, qva ratione exſtinctis ejus cauſis, tam in, qvam extra acceſſionem ſuccurramus ex hoc laborantibus illumqve expugnemus feliciter. Præ cæteris itaqve allaborandum hîc eſt, ut ſpaſmodicæ irregulares cerebri fibrillarum conductiones deliniantur ac mulceantur, deinde fixæ iſtæ ideæ ac profundi conceptus, qvibus mens immerſa eſt, deleantur; ſicq; utroq; modo reſtauratio ſpirituaſcentiæ ſangvinis & humorum promoveatur.

Priori ſcopo inſerviunt qvam laudatisſime antiſpaſmodica omnia ſic dicta, qvæ à *Dn. Dolæo l. c. p. 99.* hoc in affectu mirum celebrantur. Omnibus autem hiſce palmam dubiam reddunt & præ cœteris laudem ſibi vindicant Salia volatilia animalium, illaq; oleis deſtillatis blandis vario modo eſſentificata ac oleoſa reddita, nec non maritata cum ipſis ſuccinatis,

Am-

Ambratis, Caſtorinis, Camphoratis. Spectat huc eſſentia cephalica noſtræ præparationis commendatisſima, qvæ conflatur ex Eſsētiis ligni aloes ſuccini, ambræ (qvę inſtar aliarum reſinoſarum eſſentiarum lacteo vehicula aqvea imbuit colore) cum Spiritu ſalis ammoniaci caſtorino anatica proportione miſtis, addito momento camphoræ. In ipſo paroxyſmo præter jam dicta, clyſteres acriores, ſternutatoria, ungventa ſpirituoſa nuchæ & vertici applicata naribusqve admota, commendatisſima ſint.

Porro alteri intentioni ſatisfaciunt illa qvæ ad exſtinctionem fixarum cogitationum faciunt, Sic depulſis omnibus anxiis exceſſive triſtibus cōceptibus ac ideis, qvæ inſtar carnificinæ ac crudelis tormenti corporis ſunt, animus in Deo hilaris ſit, corpori benefiat, converſationibus ſuavib9 ac jucūdis perſona interſit, nec illis rebus qvę in ſenſ9 blande ac jucunde incurrunt prorſus abſtrahat, ſed illis cum ratione, electione, & in timore Dei utatur. Vino generoſo, qvod optimum cordiale, ſtomachicum ac confortans eſt, modice aſt crebrius animū ac corporis vitales ſuccos reficiat ac reſtauret; nec qvieti ac otio, (qvod profundarum cogitationum etiā delirarū idearum fœcundā mater exiſtere ſolet,) plus juſto indulgeat. Sed vide Excellentisſime Vir, ad qvantā prolixitatē delabar: Verum ne Tempora & doctisſimas Muſas Tuas diutius morer, incōptam crenam retineo, ſupplexq; oro, velis hæc omnia accuratisſima judicii Tui lance probe æſtimare ac ponderare, & utrū catalepſis ad morbos ſpaſmodicos, qvod nulli9, ut memini, antea fuit ſententia, bene referri, & an hic affectus noſter qvoq; eundem cenſum ſubire poſſit tecum probe perpendere Tuumqve exoptatiſſimū de hiſce judicium ac ſententiā aut privatim ant publice mihi declarare ac exponere, qvod erit mihi longe gratisſimum. Qvibus vale & rem Tuam in incrementū ac bonum reipublicæ noſtræ Apollinaris feliſime agere perge!